

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenic daily
in the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 204. — ŠTEV. 204.

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 31, 1909. — TOREK, 31. VEL. SRPANA, 1909.

VOLUME XVII — LETNIK XVII

Položaj v McKees Rocks. Stoletnica mesta St. Louis, Missouri.

Vsi otroci štrajkajo.

St. Louis, Missouri.

UČITELJI V OKRAJU VELIKE
GA ŠTRAJKA ČAKAJO ZA-
MAN NA OTROKE.

Konštablerji so morali pred štraj-
karji bežati; zapodili so jih
s kamenjem.

MRTVECI V TOVARNI.

Pittsburg, Pa., 31. avgusta. V Pressonu so včeraj zjutraj odprli javne šole, v kateri bi moralno priti nekoliko nad 200 otrok, katerih očetje so štrajkarji od Pressed Steel Car Co., toda v šolo so prišli le trije otroci. Na brzjavnem drogu kraj šolskega poslopja je bil pri plejenju lepale slednje vsebine: "Vsi otroci štrajkamo". Štrajkarji izjavljajo, da njihovi otroci nimajo dovolj oblike, da bi pokrivali svojo goloto in da vsled tega ne morejo obiskovati šolo. Mnogo štrajkarskih rodbin je morno ostaviti oni okraj v katerem je šola, kajti družba jih je pregnala iz stanovanj. Danes je zadnji dan da zamorejo štrajkarji še stanovati v družbenih stanovanjih, in kedor ne ostavi stanovanja preostavljeno, ga bodo pregnali s silo.

Inače vlada sedaj mir v vsem štrajkarskem okraju in konštablerji, ki patrulirajo po cestah v McKees Rocks, skušajo celo s štrajkarji govoriti. Danes se tudi zatrjuje, da bodo konštablerji, šerifovo možovo in štrajkarji priredili skupno igro base-ball.

Včeraj se je nadaljevalo zasljevanje onih prič, oziroma onih ljudi, ktere so pripeljali v tovarni kot skabe in ki so kasneje siloma tovarni ostavili. Tekom tedna se bodo nadaljevale preiskave o položaju teh delavcev v tovarni, in potem se vsa ta poročila pošlejo v Washington. V nadalje se bodo vršile preiskave tajno, da se tako družbi prepreči razne priče podkupiti in na nje vplivati. Višji uradniki Pressed Steel Car Co., najbrže ne bodo obtoženi, vsekakde bodo pa vrla zahteva, da se dosedanje razmere v tovarni za vedno odpravijo. Mnogo obtožb bodo pa vloženih proti Pinkertonom, nadzornikom in drugim ljudem, ki so mučili skabe in štrajkarje. V tovarni je še kakih 200 vjetih skabov, ktere so tako ukrutili, da se ne upajo oditi iz tovarne.

Danes preiskujejo vsa tovarniška poslopja, da najdejo one tri skabe, kteri so bili v tovarni baje umorjeni. Todevno preiskavo vodi inšpektor naselniškega oddelka, Mr. Sehell iz New Yorka, katerega je naselniška oblast v to svrhu poslala skemb. Omcenjene tri delave so nadzorniki ubili in njihova tripla skrbi. Iskanje je bilo dosedaj brezvsečno, toda kaj vse so pri preiskavi odkrili, uradniki nečejo povedati.

Piči v tovarni so ugasnjene, kajti država nima dovolj ljudi na razpolago, da bi pričeli z delom v kakem oddelku tovarne. Predsednik družbe in ostali uradniki so pa še vedno trdovratni in upajo, da bodo lakoški štrajkarji prisilili, da se bodo končno udali.

Ko so včeraj pozvali učiteljev konštablerje, naj dovedo otroke siloma v šolo, so štrajkarji sprejeli konštablerje s kamjenjem, tako da so morali biti. Dva dečka, ki sta odšla v šolo in tako postala "skaba", sta bili od ostalih otrok tepena. Otroci izjavljajo, da preje ne bodo odšli v šolo, dokler tudi štrajk njihovih očetov ne bude končan.

Napad na grškega prestolonaslednika.

Rim, 30. avg. Iz Aten na Grškem se poroča, da je danes nek nepoznane skubal umoriti grškega prestolonaslednika princa Georgiosa, kateri je bil prej vrhovni komisar na otoku Krit, kjerotok je upravljal v imenu velevlasti. Prestolonaslednik je bil dosedaj vrhovni poveljnik grške vojske, toda to mesto je moral sedaj ostaviti, ker je tako zahtevala grška vojska, v kateri je prišlo, kakov znano, to dni do upora, vselj česar je moral tudi kabinet odstopiti.

Denarje v staro domovino

pedljame:

za \$ 10.35	.....	50 kron,
20.55	.....	100 kron,
41.10	.....	200 kron,
za 102.75	.....	500 kron,
205.00	.....	1000 kron,
za 1020.00	.....	5000 kron.

Poštinarje je včetve pri teh svetah.

Doma se nakazane svete popolnoma izplačajo brez vinjarja edbitka.

Naše denarne pošiljative izplačuje a. kr. poštni hranilni urad v ll. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpričutje do \$25.00 v gotovini v pripremeni ali registriranem pismu, večje mense po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.
618 St. Olaf Ave., N. Y.
Cleveland, Ohio.

Washingtonske novosti.

Poštni deficit.

V ST. LOUISU, MO., BODO NA KIJUB VELIKANSKIM PRIHODOM ZVEZINE POSTE, BODE PRIMANJ-KLJAJ ŠE VEDNO VELIK.

Slavnosti bodo trajale od 3. do 9. oktobra t. l. Zrakoplovstvo.

PARADE.

St. Louis, Mo., 30. avgusta. Mesto St. Louis bodo v tednu od 3. do 9. oktobra proslavilo stoletnico svoje inkorporacije, oziroma stoletnico svojega obstanka kot mesta. Tem povodom bodo v St. Louisu priredili tekmovalna letanja z zrakoplovom, letalnimi stroji in avtomobili. Poleg tega bodo meščanstvo priredilo tudi pet velikih slavnosti in razne zabave.

Mesto bodo priredilo lepo parado in prevo velikih vozov, na katerih bodo predstavljena vsa zgodovina tuk. mesta od prvega pričetka v dobi pionirjev in Indijancev, pa vse do danasnjih dni, ko spada mesto k največjim v naši republiki, kajti St. Louis zavzema sedaj četrto mesto pet velikih slavnosti v razne zabave.

Za vzdrževanje zveznine pošte v minome poslovnem letu je kongres dodelil sveto \$222,960,892. Lanski deficit je bil največji od obstanka zveznine pošte nadalje, toda letosni bude baje še večji; vsekakde bodo pa presežli sveto \$16,000,000.

Glavni poštni ravnatelj izjavlja, da prihaja tolik deficit pred vsem od tod, ker mora vlada vzdrževati cene novega poslovnega leta.

Amonjak je vrahjal pri poskodovanji cevov.

Moral se je vrnil, predno je došpel do ventila, zgradil se je in moral ga so prinesli na prost. Koma je pa je prišel zoper k sebi, je se enkrat poskusil svojo srco. Šele pri tretjem poskušu je prišel do ventila, in je zaprl amonjak, ki je okuževal pol ure zrak.

RODBINA V CUNJAH.

ATMOSFERA Z AMONIJAkom NASIČENA.

Eksplozija cevi v refrigeratorju.

Eksplozija neke amonijakove cevi v refrigeratorju od E. P. Loomis and Co., 95 Barclay St. Manhattan Borough v New Yorku, je povzročila včeraj veliko vzrujanost v dolnjem mestu. Okoli celega bloka je bil čuti oster duh amonijaka. Ijudje, ki so hoteli k Barclay St. Ferry, so se obrnili že pred City Hall parkom in radi tega tudi ne bi bilo treba policijskega kordonja za zaprtje ceste, ker je to storil duh amonijaka sam.

Tako je eksploziji je prišla požarna bramba na tisoč mest, a ni bilo nič za gasiti. Samo nekaj je bilo treba storiti, namreč amonijak zapreti. Več ognjegasev se je za to ponudilo, a Matthew Lorine, strojnik pri Loomis & Co., je pristal na tem, da bodo sam zaprl varstveni ventil, ker on ni tako občuten do vonja amonijaka.

Lorine se je podal na prvo nadstropje in tam je našel počeno cev. Amonjak je vrahjal pri poskodovanji cevov.

Moral se je vrnil, predno je došpel do ventila, zgradil se je in moral ga so prinesli na prost.

Koma je pa je prišel zoper k sebi, je se enkrat poskusil svojo srco. Šele pri tretjem poskušu je prišel do ventila, in je zaprl amonjak, ki je okuževal pol ure zrak.

Whiskey, that's all.

Chieago, Ill., 30. avg. Detektiv Loose in neka zastopka družbe za varstvo otrok sta našla danes v neki hiši za hišo 321 Southport Ave. dečka, ki v vsem svojem življenju ni nosil čevljev, in sicer niti v poletju, niti v najhujši zimi; druga dečka, kateri se še v vsem svojem življenju ni sira na najedel; mater, katera je moralta čuti vse noči, da je ogranjal podgane s svojega deteta, — in očeta, ki je zapravil vse, kar je zaslužil, na žganju.

Ime nesrečnemu očetu je Joseph Selmeider, ktere so naravno zaprl. Mater in dete se bodo skrbelo toliko časa, da bodo dobila kdo delo, dočim so poslali Svetnega dečka Hungota, ki se nikdar ni imel čevljev na svojih nogah, kakov tudi njegovega 12 let starega brata Pavla, v zavod za varstvo otrok. Nesrečna rodbina se je preživila od onih jedi, katera sta našla dečka v odpadkih in ostanekih, kjer so druge rodbine prinašajo neulice za odvoz.

Svoječasno je bil Schneider lud socialist.

"Slepí" potnik.

S francoskim panikom La Torraine, ki je prišel iz površja več blokov hiš in tudi obrinca podjetja imajo velikansko škodo, kajti razne tovarne je voda tako popolno razdelila, da od njih ni ostalo niti najmanjšega sledja.

Vodstvo Melikanske Centralne železnice naznanja dana, da je voda odnesla nad 60 milij železniškega tira na progi med Matamoras in Monteray. Ta železnica vodi po Rio San Juan med Milpo in Camargo in na tej poti je voda napravila največjo škodo. Tudi na progi med Saltillo in Nuevo Laredo je promet za danes nevesta spriznala, ki je ležal George Harvey in njegova 16-letna nevesta spriznala, ki je ležal George umirajoč v sosednji sobi.

Harvey je v ospici Florene Riley, četudi skoraj še otroka, sta bila začrena.

Prošli teden je Harvey podprt v Avstriji, se izliva v Rio San Juan, in slednja je vsled tega tako hitro narastla, da ljudje niso imeli časa bežati in se rešiti. Vsled tega je preživila od onih jedi, katera sta našla dečka v odpadkih in ostanekih, kjer so druge rodbine prinašajo neulice za odvoz.

Rio San Juan med Milpo in Camargo in na tej poti je voda napravila največjo škodo. Tudi na progi med Saltillo in Nuevo Laredo je promet za danes nevesta spriznala, ki je ležal George umirajoč v sosednji sobi.

Harvey, vsled tega dogodka neutrabil, je šel na svet svoje teje v stavljanje dečke. Tetu mu je rekla, da bode med tem časom molila, da bi se sporazum posrečil. Mlada dečka ga pa niti ni postila pred se na nekaj časa ga je našla njegova tetka umirajoča v neki sobi njenega stanovanja. Iz obupa je bil karbolno kobilino. Umrl je čez nekaj trenutkov.

BOJ Z ROPARJI.

Železniški detektiv Zimmer je bil težko ranjen.

Rochester, N. Y., 30. avg. Na W. Zimmerja, detektiva Lehigh Valley hiši št. 548 zap. 82, ulica v New Yorku, je padel včeraj zjutraj, ko je pripravljala mati zajutrek, iz okna jedilne sobe in je umrl kmalu, ko so ga prepeljali v Presbyterian bolničko.

Cena vožnja.

Parmiki od Austro-Americanega progr.

„ARGENTINA“ odpluje 1. sept.

„LAURA“ odpluje 15. sept.

in New Yorka v Trat in Reko. S temi parniki dosegajo Slovenci in Hrvati najhitreje v svoj rojstni kraj.

Vožnja stane iz New Yorka do:

Tratnati Reko. \$86.00

de Lombardie \$86.00

de Magra \$87.50

Na križišču Graham Ave. in Boerum St. Brooklyn Borough v New Yorku je bil 14letni Sam Braunstein in 117 Boerum ul. pri bregu pred poulično železnicno povezo od kojice in težko ranjen. Konji so ga hudo zdelali s kopiti na glavi in elein telenu. Prepeljali so ga z ambulanco v hišo staršev.

Na križišču Graham Ave. in Boerum St. Brooklyn Borough v New Yorku je bil 14letni Sam Braunstein in 117 Boerum ul. pri bregu pred poulično železnicno povezo od kojice in težko ranjen. Konji so ga hudo zdelali s kopiti na glavi in elein telenu. Prepeljali so ga z ambulanco v hišo staršev.

Na križišču Graham Ave. in Boerum St. Brooklyn Borough v New Yorku je bil 14letni Sam Braunstein in 117 Boerum ul. pri bregu pred poulično železnicno povezo od kojice in težko ranjen. Konji so ga hudo zdelali s kopiti na glavi in elein telenu. Prepeljali so ga z ambulanco v hišo staršev.

Na križišču Graham Ave. in Boerum St. Brooklyn Borough v New Yorku je bil 14letni Sam Braunstein in 117 Boerum ul. pri bregu pred poulično železnicno povezo od kojice in težko ranjen. Konji so ga hudo zdelali s kopiti na glavi in elein telenu. Prepeljali so ga z ambulanco v hišo staršev.

Na križišču Graham Ave. in Boerum St. Brooklyn Borough v New Yorku je bil 14letni Sam Braunstein in 117 Boerum ul. pri bregu pred poulično železnicno povezo od kojice in težko ranjen. Konji so ga hudo zdelali s kopiti na glavi in elein telenu. Prepeljali so ga z ambulanco v hišo staršev.

Na križišču Graham Ave. in Boerum St. Brooklyn Borough v New Yorku je bil 14letni

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOŠ, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROZIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rocks Spring, Wyoming.
Blagajnik: IVAN GOVZE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI :

ALOIZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, cor 10th Ave. and Globe Street, South Lorain, O.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 — 7th St., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
IVAN N. GOSAR, II. porotnik, 5312 Butler St., Pittsburg, Pa.
IVAN MERHAR, III. porotnik, Box 95, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 731 North Chicago St., Joliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe ugov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 4244, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljalke naj pošiljajo krajevna društva na Blagajnika: JOHN GOUZE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljajo duplikat vsake pošiljalke tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošljajo na predsednika porotnega odbora: IVAN KERŽIŠNIK, Box 138, Burdine, Pa. Pridejani morajo biti vsaki natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Z Jelenjevami, župnije Stari trg pri Poljanah se javlja: Dne 6. avg. je zginil štrinajstletni Miha Movrin iz Jelenjev. Bil je na paši. Mislo je zaspal in blago je začel v tuji zemlji in napravilo škodo. Iz strahu pred očetom, da ga bodo kazinoval, je deček neznanom kam izginil. Oče njegov Miha, je v velikih skrbih za svojim sinom. Drugače je bil pridelen.

Nesreča. Ko je delavec Fran Bučar z vžigalico iskal pri plini v Skabernetovem skladisku v Ljubljani napak, se je plin unel in Bačarja po glavi in rokah tako ohlgzel, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v delčno bolnično. Pri eksploziji je tudi na blagu preečenja škoda ter bi bil nastal lahko velik požar, ako ga bi ne bili domači nastavljeni tako naglo pogasili.

Nagajivec. Nedavno je peljal nek trgovski vajenec na Karlovski cesti v Ljubljani po tiru električne železnice samokolnicu, s ktero se pred prihajočim električnim vozom ni hotel umakniti in je moral voznik, da prepreči nesrečo, voz ustaviti. Razumno je, da dobri svojeglavec na pristojenem mestu zaslужene "nagrado".

STAJERSKE NOVICE.

Silni nalin 10. avgusta je napravil tudi okrog Slinjnice in Frana na poti in vinegradnih veliko škodo.

Nesreča na železnici. V noči od 8. do 9. avgusta je zgrabil stroj tovornega vlaka blizu Unemaraka na Zg. Stajerskem železniškem stražniku Grberju za desno roko in mu je odtrgal z nje oblek in mišice.

Dragi tir so začeli zidati na progi Smihiel-Beljak. Progo Smihiel-Zeltweg misli železniška uprava še letos predlati prometu, drugo bodo drugo leto dogovorljeno.

Nesreča v rudniku. Nedavno je padel radar Selan v Trbovih takoj nevrečno s premogovega voza v rudniku, da si je strel obe nogi. Drugi dan so ga odpeljali v ljubljansko bolnično, kjer je pa na zastrupljenju krv umrl.

HRVATSKE NOVICE.

Po nesreči je ustrelil hrvaški učitelj Stj. Brindl v Sotu svojega madžarskega tovarija in prijatelja E. Heinrich. To se je zgodilo maja letos, nedavno pa je bila v Mitrovicu sodna obravnavna proti Brindlu, ki je bil obsojen na dva meseca težke ječe in mora plačati staršem pokojnega 1000 K. za pogrebo in 30 K za zastopniške stroške. Glavna priča je bil voda madžarske šole Lajos Malek.

Smola zaspanega dunajskega potnika v Zagreb. Nedavno je prišel v neko zagrebško brivnico dunajski potnik in na stolu takoj zaspal. Počnnik, ki ga je dobil v roke, je bil tega vesel, ker mu ni bilo treba zabavati nemškega gosta — znal namreč ni nemški. Ko mu je stropicnaško obdelal brado in brke, se je lotil še las, ki so bili precej dolgi. Tedaj pa potnik odpre oči, in ko

CARNEGIE TRUST COMPANY,

115 Broadway, New York.

Glavnica, prebitek in razdeljeni dobički: \$ 2.500.000,00

Drugi pripomočki: \$ 15.000.000,00

URADNIKI:

CHARLES C. DICKINSON, President.

JAS. ROSS CURRAN, Vice-President. FREDERIC H. PARKER, Vice-President.

ROB. L. SMITH, Secretary and Treasurer. STANTON C. DICKINSON, Asst. Treas.

ROB. B. MOORHEAD, Asst. Secretary. ALB. E. CHANDLER, Asst. Trust Officer.

LAWRENCE A. RAMEY, Trust Officer. LEVIESTER G. BALL, Auditor.

Depozitarna za državo in za mesto New York.

Spodbujajo se vloge posameznikov, tvrdki in korporacij.

Načrtovanje se obvezati na nakupovalne vloge, kakor tudi rezerve fondova.

Najlepše shramlice se svetijo pod novimi pretori.

Varnostne shramlice se oddajo za letno najemčino po \$5 in več.

Gozdni požar v dolini Yosemite.

Yosemite, Cal., 30. avg. Gozdni požar, ki je pred štirimi dnevimi nastal pri vhodu v gozdno rezervacijo Yosemite, se vedno bolj razširja in sedaj ga ni več mogoče obdržati pod kontrolo. Za gašenjem se bavijo vsi vojni bližnje vojaške rezervacije, toda vsi napori vojaštva in civilistov so bili dosegaj zmanjšani. Vsa velikanska drevesa so v nevarnosti. Turisti so pričeli ostavljati dolino in vlaki, ki vozijo od El Portal v Gorge, morajo deloma že voziti skozi ogenj. Tudi gorovje krog doline je v plamenu.

PRIPOROČILO.

Vsem rojakinom Slovencem po Ameriki priporočamo zlatarsko tvrdko DERBANGE, VIDETICH & CO., ki se nahaja na 1622 Arapaho St., Denver, Colo. Imenovana slovenska tvrdka prodaja samo zanesljivo, potestno blago. Svetovno je vsem Slovencem, da kupujejo pri domačinih in ne pri trujejih. In zakaj tudi pri trujejih, ko imamo dovolj slovenskih trgovcev, ki nam tako radi postrežejo! Naša dolžnost je, da jih podpiramo.

Kdor potrebuje fine, zlate ure in splošno zlatino, naj se obrne na slovensko tvrdko Dergance, Videtic & Co. v Denveru, Colo. Opozarjam tudi na oglas, ki ga ima dotična tvrdka v našem listu.

Upravnštvo "Glas Naroda".

POZOR ROJAKI!

Novoznajena, garantirana, zdrava Alpen Tinktura za pleste in golobrude od ktereja v 6 tednih lepi, gosti lasje, brki in brada popoloma zrastejo. Reumatizem in trganje v rokah, nogah in krku, kakor potne noge, kurje očesa, bradovice in ozebline, vse te bolezni se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, se jamči \$500. Pišite takoj po ceniku ktereja Vam pošljem zastonj!

JAKOB VAHCIC,
P. O. Box 69, CLEVELAND, 0

ROJAKOM V PENNSYLVANIJI
NA ZNANJE.

Rojakom v Pennsylvaniji naznamo, da jih bode v kratkem obiskal zastopnik "Glas Naroda" in "Hrvatskega Svijeta".

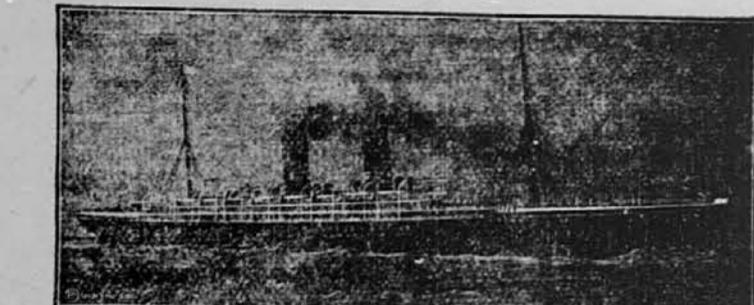
Mr. JOSIP ŠABART,

kteri je pooblaščen nabirati naročnine za oba imenovana lista. Mr. Šabarta kar najtoplje priporočamo rojaku in vratom v Pensylvaniji.

Upravnštvo "Glas Naroda".

Compagnie Generale Transatlantique.

[Francoska parobrodna družba.]

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni parniki so:

"La Provence"	na dva vijaka	14,200 ton	30,000 konjskih moči
"La Savoie"	" "	12,000 "	25,000 "
"La Lorraine"	" "	12,000 "	25,000 "
"La Touraine"	" "	10,000 "	12,000 "
"La Bretagne"	" "	8,000 "	9,000 "
"La Gasconie"	" "	8,000 "	9,000 "

Glavna agencija: 19 STATE ST., NEW YORK

corner Pearl Street, Chesebrough Building.

Parniki odpljujejo ob sedaj naprej vedno ob četrtekih ob 10. uri dopoludne iz pristanišča štev. 42 North River, ob Morton St., N. Y.:

LA TOURAIN	2. sept. 1909.	LA TOURAIN	7. oktobra 1909.
LA PROVENCE	9. sept. 1909.	LA SAVOIE	14. okt. 1909.
LA SAVOIE	16. sept. 1909.	LA LORRAINE	21. okt. 1909.
LA LORRAINE	23. sept. 1909.	LA PROVENCE	28. okt. 1909.
LA PROVENCE	30. sept. 1909.	LA TOURAIN	4. nov. 1909.

POSEBNA PLOVITVA.

V HAVRE:

Parnik na dva vijaka "CHICAGO" odpljuje 4. septembra ob 3. popoldan. Parnik "LA GASCOGNE" odpljuje dne 18. septembra ob 3. uri popoldan.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

M. W. KOZMINSKI, generalni agent za zapad,
71 Dearborn St., Chicago, Ill.

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so dve

TRSTA	826.00
LJUBLJANE	36.00
REKE	36.00
ZAGREBA	37.20
KARLOVOA	37.25

II. RAZRED do

TESTA ali REKE 50.00, 55.00 in 60.00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York.

SLOVAN DELAVSKA PODPORNA ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: STEFAN ZABRČ, P.O. Box 541, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK SEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNICI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, P. O. Box 101, Conemaugh, Pa.
JOSIP DREMELJ, nadzornik, L. Box 275, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 242, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primer, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHUVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena rušča, oziroma njih uradniki so nujno prošeni pošiljati denar naravnost za blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisibodi v poročilih glavnega tajnika kakje pomanjkljivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika da se v prihodnjem popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

V padisahovej senci.

Spisal Karol May; za G. N. priredil L. P.

PETA KNJIGA.

Po škipetarski deželi.

(Nadaljevanje.)

"Ali si tudi resnico govoril?"
"Morda me hočeš smatrati lažnikom?"
"Ne, za Alahovo voljo ne, ker vem, da si ti — da si — — —"
"Iz strahu skoro ni mogel dalje govoriti."
"Kaj pa? Kaj veš od mene?"
"Prav rad bi se; toda povedal sem mu ljubiveno, če se bo branil, jih dobil petdeset, če se pa prostovoljno vleže na tla, samo trideset. Bil je tudi pampet, da si je zadnje zvolel. Toda skrbel sem, da je teh trideset prav tako pretreslo njegovo dušo kot petdeset. Ali si zadovoljen, efendi?"
"Ta pot, pač?"
"Ah, še bi mi kizmet že več pripeljal sovražnike tako lahko v roke! Je še nekaj drugih, katerim bi od sreca rad privočil volitev med trideset in petdeset. Mogoče še srečam enega, ali drugač ob pravem času! Kako je pa s svojo nogo, sidi?"
"Ne baš dobro. Omar naj gre v mesto in kupi sadre (gips), ktere naj prinese pet litrov. Ti pa prinesi posodo z vodo, da si operem nogo."

Sedaj se vrne tudi izdelovalec košar in sporoči, da je po dolgem iskanju vendarne našel zdravnika "Mučilni kamen". Gospod je zelo zaposlen, vendar je obljubil, da kmalu pride. Zahvalim se mu za njegov trud, mu podarim nekoliko tobaka in mu rečem naj gre domov.

Hafele priene vodo. Ko pregledam nogo, uvidim, da je zvinjena, k sreči ne precej. Nego bi si sam tudi lahko uravnal, vendar sem raje poklical zdravnika. Za ta čas pa taknem nogo v vodo.

Konečno pride zdravnik. Toda prej bi mislil, da je kitajski pismonoč kot evropski Evskulap.

(Nadaljevanje prih.)

"Ne baš dobro. Omar naj gre v mesto in kupi sadre (gips), ktere naj prinese pet litrov. Ti pa prinesi posodo z vodo, da si operem nogo."

Torej se vrne tudi izdelovalec košar in sporoči, da je po dolgem iskanju vendarne našel zdravnika "Mučilni kamen". Gospod je zelo zaposlen, vendar je obljubil, da kmalu pride. Zahvalim se mu za njegov trud, mu podarim nekoliko tobaka in mu rečem naj gre domov.

Hafele priene vodo. Ko pregledam nogo, uvidim, da je zvinjena, k sreči ne precej. Nego bi si sam tudi lahko uravnal, vendar sem raje poklical zdravnika. Za ta čas pa taknem nogo v vodo.

Konečno pride zdravnik. Toda prej bi mislil, da je kitajski pismonoč kot evropski Evskulap.

"Ne, umoril: so ga iz mačevanja." "Krvnega mačevanja?"

"Ne. Ta neprevidni človek je povzročil v Ostromdži celo revolucijo, nahujskal ljudi in zvezci začgal stanovanje nekega pobožnega človeka."

"To je seveda pregraha, ki te Alah nikdar ne more odpustiti."

"Ah, ta človek ne vramo na Alaha. On je bil gjavr, kristjan, ki nima svinjsko meso."

"Torej pride v pekel."

"Iz mačevanja zato so ga napadli in umorili."

"Ali je bil sam?"

"Ne, se trije so bili z njim."

"Kje pa so ti trije?"

"Zginili so. Ijudje mislijo, da so tudi zije umorili."

"Kam so pa spravili njih triupla?"

"Ne vem."

"Čudno. In temu neverniku sem jaz podoben?"

"Da, prav njegovo postavo imam, njegov obraz, le, da je tvoja kraja in tvoji lasje bolj svetli."

"Torej temu nesrečnemu gjavru vendar nisem tako vražje podoben. Kdo si pa ti?"

"Potnik iz Ostromdže."

"Torej moraš seveda vse natanko vedeti. Toda — hm, danes zjutraj sem slišal, da sta v okolici dva roparja, dva Skipetarja, ki jih imenujejo Aladži. Ali si že slišal o njih?"

"Da, ker mi potnik vse zvemo."

"In jih poznas?"

"Ne, gospod. Kako naj poštev mož pozna roparje? Kaj pa je z njimi?"

"Danes zjutraj so jih videli v okolici Ostromdže."

"Torej naj bo Alah milostiv okolici!"

"Tudi neki potnik je bil pri njih. Kakor mislim se imenuje Toma,"

mu rečem.

Toma se prestari, jaz ga pa mirno vprašam:

"Mogoče ga poznas?"

"Zelo dobro. On je — moj tovarisk."

"Torej ga posvari, če ga srčas. Tega potnika išče policija."

"Alah il Alah! Zakaj?"

"Ker je sokriv umora — ker je on izdal tujega efendija Skipetarjem. Povedal jih je čas, kdaj odidejo tuje iz Ostromdže."

"Ali — ali je to res?" vpraša.

"Umorjen je sam povedal."

"Ali more mrtev govoriti?"

"On ni mrtev, on ni umorjen. Nihče drugi ga ni izdal, kot ravno ti, Toma?"

Potnik hipoma vstane.

"Ali me poznas?" zakliče prestrašen.

"Da, in oni tam te tudi poznajo!"

Jaz vzarem turban z glave in očala z nosa in pokažem proti vratom, kjer vstopijo Halef, Oska in Omar. Mož je bil za trenotek ves iz sebe, ker me je spoznal. Potem pa zakliče:

"Jaz moram hitro proč, ker imam še važne posle."

Moi skoti proti vratom, toda že ga prime Halef za vrat.

"Zakaj nas hočeš pa tako hitro zapustiti, ljubi prijatelj?" ga vpraša.

"Ker moram še mnogo preskrbeti."

"Ali vzameš tudi kaj s seboj v Ostromdžo?"

"Gotovo, da da; le ne zadržajte me."

"Ali tudi od nas lahko kaj vzameš?"

"Za katerga?"

"To ti hočem napisati."

"Kaj pa je?"

"Pozdrav, samo pozdrav."

"Tega hom rad izročil, samo spustite me."

"To pa ne gre. Poprij moram še pi-mo napisati in naslov."

"Ali trajta dolgo?"

"Ne preveč. Pri prijateljskih pismih se ne zamudim dolgo. Ne rambam ne papirja, ne črnila, ker pišem na neusnjen pergamant. In plačilo za pot tudi takoj izračim. Svinčnik imam zunaj v hlevu, torej se boš moral potruditi z menoj vse, ljubi Toma. Pridi torej!"

Potnik zvezdavo pogleda Halefa; najbrž niざupal domačemu miru; toda Halef govori vendar tako prijazno; gre torej za Halefom, in Osko ter Omar se podstača smejajo za njim.

Od moje mize v sobi sem imel popolen razgled na dvorišče in hlev. Vidim, kako vsi širje zginejo za hlevskimi vratmi, katera za seboj zapro.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dandanes sliši samo še na Kitajskem in v Turčiji. Ti glasovi naznajajo, da se je človeška koža seznanila z bičem.

Potem se prva vratop zopet odpre, in prikaže se potnik Tema. Njegova postava je sključena, in tudi dušni mir mu je zginil z obrazu. Hodil je pot in takoj izračim.

Čez nekaj časa pa že začnem ome glasove, ktere se dand